

Conservació dels ecosistemes riparis hiperfreqüentats de la província de Girona: un treball col·laboratiu

Setembre 2023

Antecedents

Anys 2010-2018 → augment progressiu de la pressió sobre els espais riparis

Fundació EMYS

**Turisme de masses i
sobrefreqüentació**

Democratització de la informació: XXSS

Dèficit de natura

Nou tipus de visitant

IMPACTES

Antecedents

Any 2010-2018 → augment progressiu de la pressió sobre els espais riparis

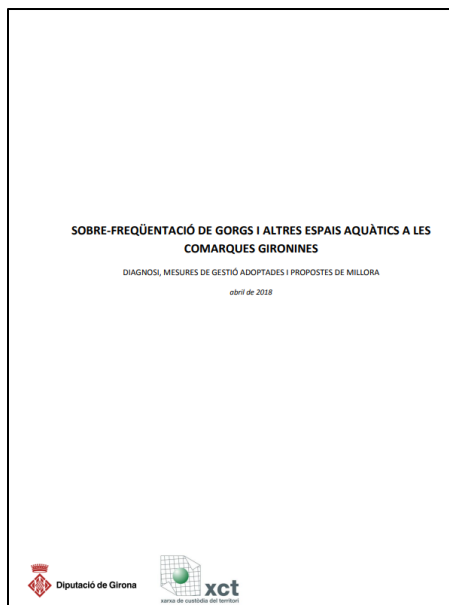

IMPACTES AMBIENTALS

- Presència d'espècies invasores
- Erosió del sòl i camins
- Contaminació de l'aigua i el sòl
- Eutrofització
- Pèrdua de biodiversitat
- Pèrdua de qualitat de l'hàbitat
- Canvis en funcions i processos del sistema
- Compactació de sòls i camins

De la diagnosi a la gestió

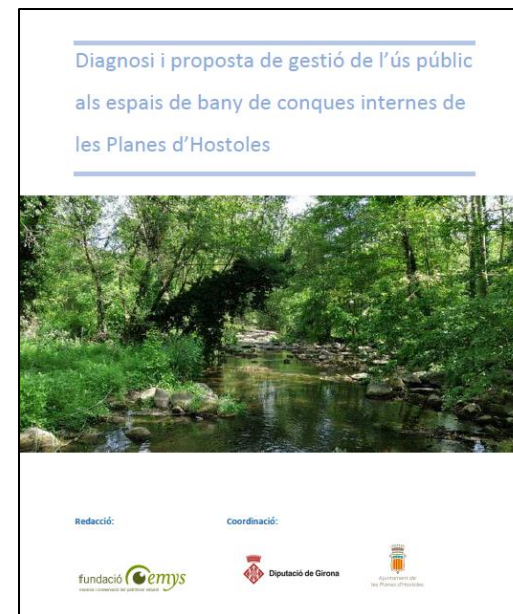
2017-2018

2020-2021

2022-2023

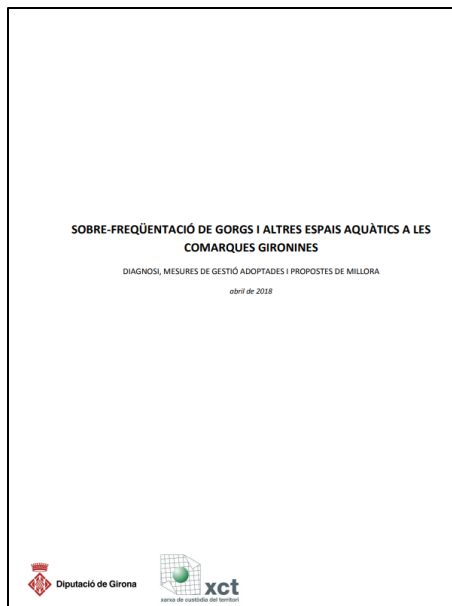

2022-2023

PROVA PILOT DE GESTIÓ COL-LABORATIVA

De la diagnosi a la gestió

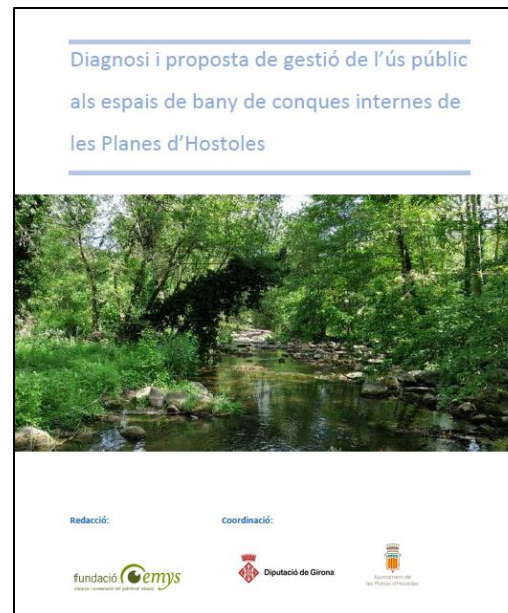
2017-2018

2020-2021

2022-2023

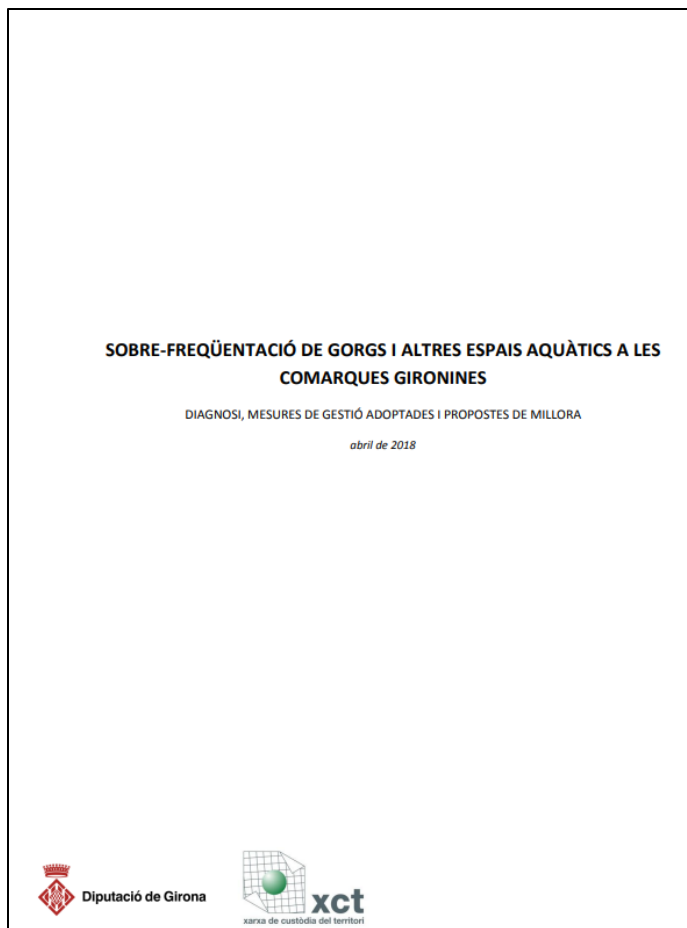
2022-2023

PROVA PILOT COL-LABORATIVA

Estudis previs

Estudis previs

Col·laboració amb entitats del territori

2017-2018

60 espais analitzats- 23 fitxes dels espais més vulnerables
Identificació del grau de vulnerabilitat (1-3)

<https://www.ddgi.cat/web/document/4336>

De la diagnosi a la gestió:

Model de gestió replicable

Model de gestió replicable

Col·laboració amb entitats del territori

fundació
recerca i conservació del patrimoni natural

2020-2021

Objectiu: establir una metodologia replicable a tot el territori

- Diagnosi de les diferents pressions als espais
- Càlcul de la capacitat de càrrega
- Propostes de gestió
- Models d'ordenances municipals, etc.
- 21 municipis disposen de Pla d'Usos basat en el model, o n'han adaptat estudis previs.

<https://www.ddgi.cat/web/document/10796>

Model de gestió replicable:

Col·laboració amb entitats del territori

OBJECTIUS DEL MODEL

Reducció de les
pressions per
poder conservar
hàbitats i
espècies

Gestionar l'ús públic de forma activa a través de la planificació

Gorga de Santa Margarida

 Espai Protegit del Brugent

AFORAMENT LIMITAT

Reserva prèvia de l'entrada als gorgs del Brugent durant els pics de sobre-freqüentació.

Per regular l'accés a l'Espai Natural Protegit del Brugent en èpoques de sobre-freqüentació caldrà fer reserva prèvia d'un tiquet de dia per poder accedir a les diferents gorgues del riu.

El preu públic del tiquet és 5€ per dia pels adults (+12 anys) i gratuït pels infants. Cal fer reserva de tiquet per tots els infants i adults que hi accediran.

Amb aquesta mesura es vol garantir la conservació de l'espai a llarg termini així com millorar l'experiència del visitant. Els diners recaptats amb els tiquets d'aparcament van íntegrament destinats a cobrir el cost d'informadors ambientals i els guàrdies rurals, a més de fer accions per mantenir i restaurar l'espai.

 Escaneja el codi QR i accedeix a la reserva. www.espaiprotegitdelbrugent.cat

Consulta el calendari a la pàgina web, per saber en quines dates cal fer reserva prèvia.

Departament de Medi Ambient i Canvi Climàtic | Govern de Catalunya | Departament de Territori i Sostenibilitat | Departament de Cultura i Patrimoni | Departament de Turisme

Garantir la
convivència
ciutadana,
consensuant la
gestió i
generant
complicitats

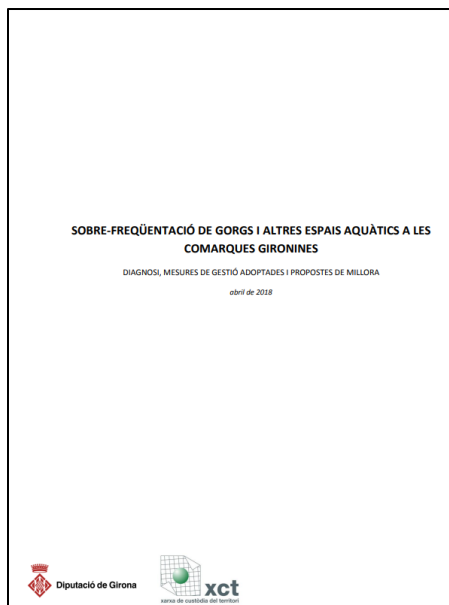

Vetllar per una bona
experiència del
visitant, amb
informació
ambiental i
contingut pedagògic

De la diagnosi a la gestió:

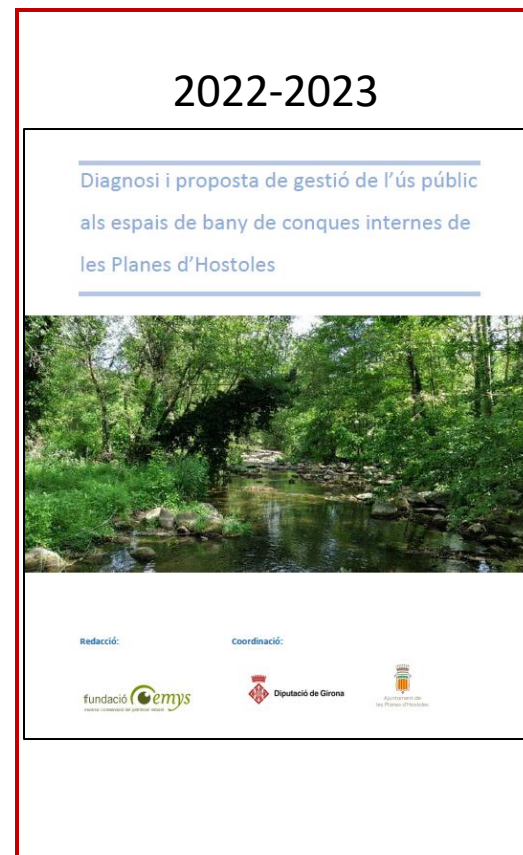
2017-2018

2020-2021

2022-2023

2022-2023

PROVA PILOT DE GESTIÓ COL-LABORATIVA

PLANS D'USOS MUNICIPALS

PLANS D'USOS MUNICIPALS

Diagnosi i proposta de gestió de l'ús públic
als espais de bany de conques internes de
les Planes d'Hostoles

Redacció:

fundació **Gemys**
entesa i cooperació del patrimoni natural

Coordinació:

 Diputació de Girona

 Ajuntament de
les Planes d'Hostoles

Pla d'Usos:

- Sadernes (2021)
- Sales de Llierca (2021)
- Albanyà (2022)
- Santa Pau (2022)
- Vall de Bianya (2022)
- Riudaura (2022)
- Vidrà (2022)
- Canet d'Adri (2022)
- Sant Martí de Llémena (2022)
- Sant Llorenç de la Muga (2022)
- Beget (Camprodon) (2022)
- Sant Feliu de Pallerols (2022)

- Les Planes d'Hostoles (2023)
- La Vall d'en Bas (2023)
- Sant Joan de les Abadesses (2023)
- Girona (2023)
- Salt (2023)

Adaptacions:

- Anglès
- Bonmatí
- Bescanó
- Campdevàrol

21 municipis

ESTAT DE CONSERVACIÓ

ANÀLISI DE L'ESTAT EN EL QUE ES
TROBEN ELS ESPAIS AMB
SOBREFREQÜENTACIÓ I ALTRES
DADES D'INTERÈS

NOM DEL GORG	CONDICIÓ	ECELS	IHF	QBR	Macroinvertebrats	Eutrofització aparent
Gorg de Beget 1	Molt Freqüentat	68	83	100	Molt bo	Nul·la
Gorg de Beget 2	Molt Freqüentat	73	82	100	Molt bo	Nul·la
Gorg de Beget 3	Molt Freqüentat	68	82	100	Molt bo	Nul·la

COMUNICACIÓ

ANÀLISI DE QUINA INFORMACIÓ
PRÈVIA TENEN ELS USUARIS
ABANS D'ACCEDIR A L'ESPAI I D'ON
LA OBTENEN

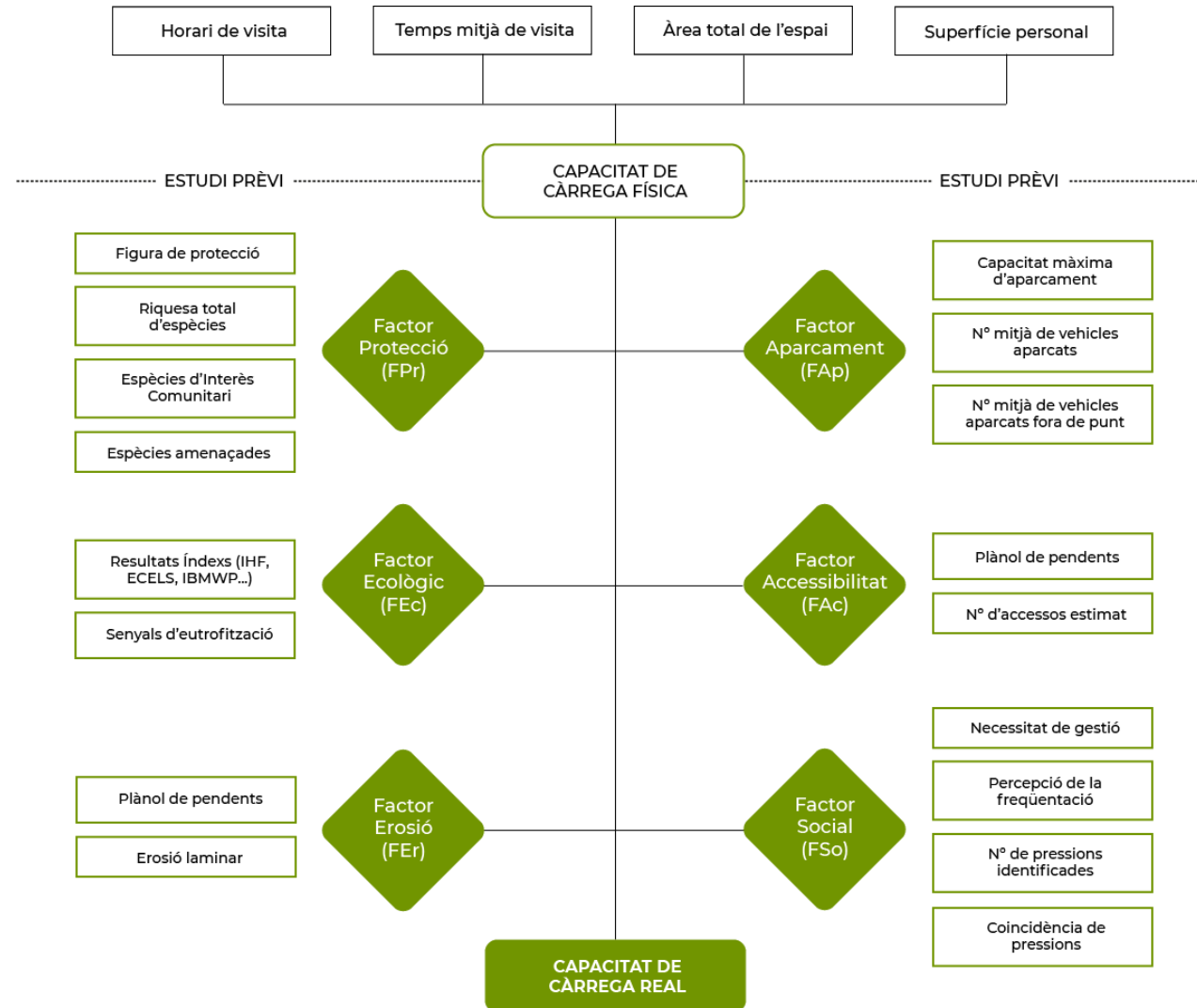
PARTICIPACIÓ CIUTADANA

IMPLICACIÓ DE LA CIUTADANIA
MÉS PROPERA ALS ESPAIS AMB
SOBREFREQÜENTACIÓ PER
CONÈIXER EN PROFUNDITAT LA
PROBLEMÀTICA, PROPOSTES, I
GENERAR UN AMBIENT POSITIU

CAPACITAT DE CÀRREGA

CÀLCUL DE LA CAPACITAT DE
CÀRREGA REAL QUE TENEN
AQUESTS ESPAIS, TENINT EN
COMPTA FACTORS ECOLÒGICS, DE
GESTIÓ, TEMPORALS, SOCIALS...

CÀLCUL DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA

PLANIFICACIÓ A
CURT I LLARG
TERMINI-
PRIORITZACIÓ
D'ACTUACIONS

EN BASE A LA INFORMACIÓ
PRÈVIA RECOLLIDA I ANALITZADA

ÀMBITS DE GESTIÓ PER LA PLANIFICACIÓ

**Regulació
d'usos**

**Gestió de
l'espai**

**Propostes
socials**

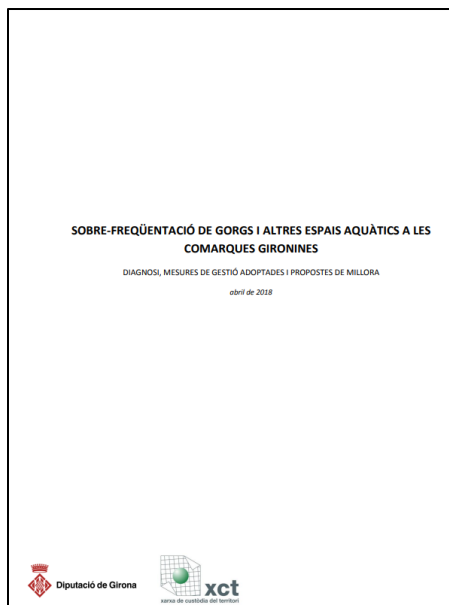
**Comunicació i
sensibilització**

**Protecció del
medi natural**

De la diagnosi a la gestió:

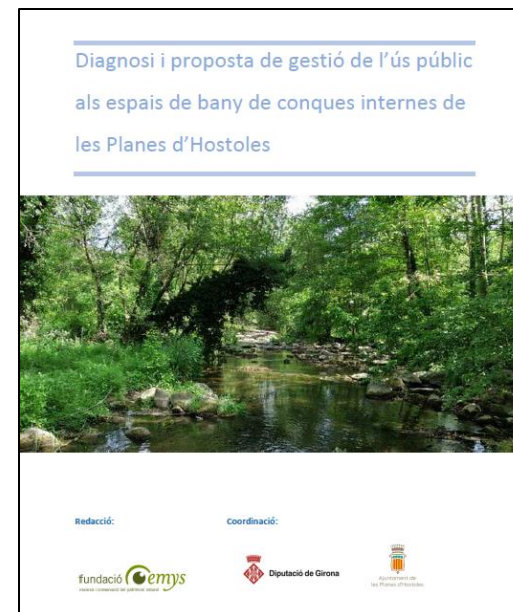
2017-2018

2020-2021

2021-2023

2022-2023

PROVA PILOT DE GESTIÓ COL-LABORATIVA (Dispositius estivals 2022 i 2023)

1-Implementar un model teòric sobre el territori

2-Col·laborar entre administracions públiques

- **Diputació de Girona** → coordinació dispositiu (EMYS) + Guardes Rurals

- **Generalitat de Catalunya** → Informadors ambientals + mossos +CAR + Guardes Rurals

-**Ajuntaments i ens supramunicipals (CAG, CTer)** → personal propi o subcontractat.

3-Col·laboració amb entitats del territori i empreses.

Diputació de Girona

Àrea de Territori i Sostenibilitat

Medi Ambient

Dispositiu 2022	Dispositiu 2023
11 informadors/es	14 informadors/es 3 parelles de GR itinerants
Mitjans de juliol-mitjans de setembre	Inicis de juliol-finals de setembre
Gestió en 12 municipis	Gestió en 15 municipis
+ 225.000 €	+ 300.000 €

Tasques realitzades pels informadors/es ambientals

- **Acollida al visitant:** informar sobre la regulació de l'espai, bones practiques, valors naturals, etc.
- **Gestió d'incidències:** contactar amb responsables del dispositiu per avaluar la necessitat d'intervenció cossos de seguretat.
- **Gestió d'emergències:** contacte amb cossos d'emergències a través del 112.
- **Gestió de fluxos:** recompte de visitants i control de la capacitat de càrrega de l'espai.
- **Usos de l'espai:** informar dels usos permesos i les bones pràctiques, i dels impactes de comportaments inadequats.
- **Accessos de l'espai:** informar sobre els camins i zones habilitades.
- **Informes d'incidències:** fitxes diàries amb la freqüentació i les incidències a l'espai, i informe setmanal.
- **Recollida de dades:** observació *in situ* i enquestes als visitants.

Dispositiu 2022 -resultats generals

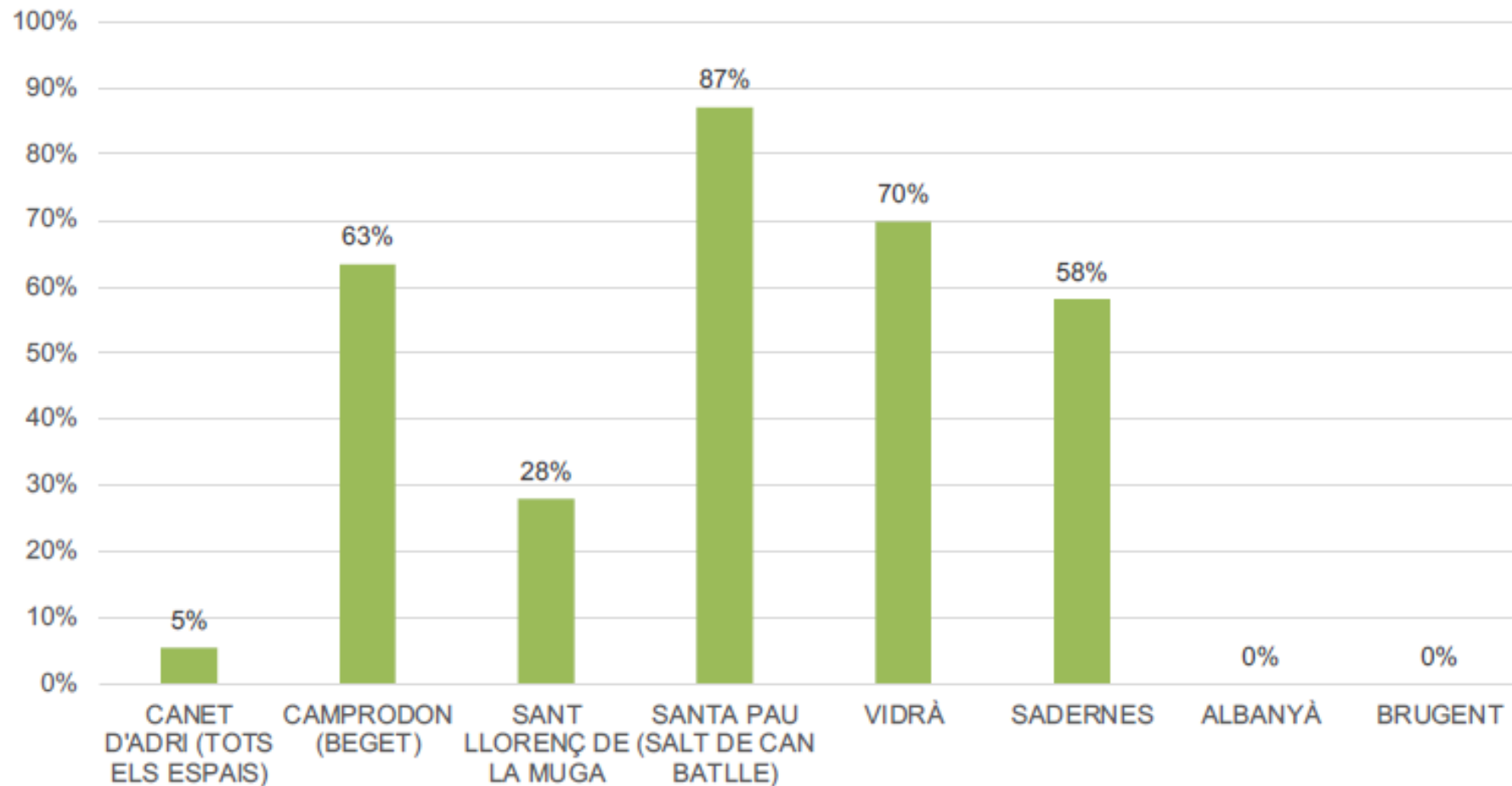
Problemes comuns:

- Manca d'informació oficial sobre l'espai
- Activitats lúdiques (botellots, festes d'aniversari, etc)
- Animals domèstics deslligats
- Soroll (música, etc.)
- Aparcaments fora d'espais habilitats (marges carretera, entrada propietat privada, etc.)
- Residus
- Manca d'infraestructures (aparcaments habilitats, etc.)
- Manca de senyalització o informació pel visitant
- Superació de la capacitat de càrrega

Problemes puntuals:

- Fogueres (sectors riu Ter i la Muga)
- Intrusió en propietat privada (sectors Brugent i Santa Pau)

Percentatge de dies que es super la CC

BEGET, SANTA PAU I VIDRÀ SUPEREN LA SEVA CC MÉS D'UN 50% DELS DIES

GRÀCIES !

Maria Guirado mguirado@ddgi.cat

Ivette Casadevall ivette@fundacioemys.org

Diputació de Girona